

A
Muz 314

36
C. honvéd hadtest parancsnokság.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

Lejt. sz.: 1369

974

EJTŐERNYŐS ELHÁRÍTÁS

(SEGÉDLET)

019175
Művelődési Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T., Kolozsvár

1941.

Sz. 1676
Muz 314

M. kir. kolozsvári IX. honvéd hadtest parancsnokság.

EJTŐERNYŐS ELHÁRÍTÁS

(SEGÉDLET)

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R. T., Kolozsvár.

1941.

Felelős kiadó: IX. honvéd hadtest parancsnokság.

Felelős vezető: Lengyel Albert, igazgató.

11859

A német-orsz háború első napjai után Magyarország is megkezdte az ellenségeskedést Szovjet-országgal. Ez magával hozta annak lehetőségét, hogy a Szovjet részéről magyar terület ellen is bekövetkezhet ejtőernyős támadás. Szükséges tehát, hogy erre felkészüljünk, ami a honvédség részéről meg is történt. Ez a felkészülés csak úgy lehet teljes, ha mindenki helyesen van tájékozva az ejtőernyős támadás mibenlétéről. A védekezés első feltétele, hogy ismerjük a támadót. Az alábbiakban tehát rövid tájékoztatást nyújtunk, melyből mindenki, katonák és polgárság tisztán láthatja a várható ellenséges támadás és az ellene való védekezés módszereit.

I.

Az ejtőernyő.

Amint a repülés az ember számára a léggömbök, léghajók, repülőgépek által lehetségessé vált, azonnal felmerült a kívánság, hogy a levegőben való tartózkodás számos veszélyét azáltal enyhítsék, hogy a veszélybe jutott személyzet és utasok a gépet a levegőben elhagyva, valamiképen mentsék az életüket. Erre szolgál az ejtőernyő, mely számos kísérletezés után elérte mai, használható és megbízható megoldását. Míg azonban kezdetben csupán mentőeszköz volt, ma már egyes katonáknak vagy csapatoknak meghatározott céllal, feladattal a földre való helyezé-

sére is felhasználjuk. Ezen a téren éppen Szovjet-országnak van az élen, épp ezért kell nekünk is most behatóan foglalkozni a kérdéssel.

Az ejtőernyő 6—8 m. átmérőjű, ernyőformában összeállított selyemszövet, tetejének közepén kisebb nyílással, mely szűkíthető és bővíthető, miáltal az esés sebességét némileg befolyásolni lehet. Az ernyőről számos erős zsinór függ alá, melyeket alul a hevederek fognak össze. A hevederek az ember testét a vállakon, derékon és a lába közt úgy veszik körül, hogy azokból ki ne lehessen csúszni. Az ejtőernyő használaton kívül úgy van összehajtogatva és a hevederek által az ember hátára erősítve, hogy azt zuhanáskor a levegő ellenállása szétbonthassa és a közbetóduló levegő kinyithassa. Az ejtőernyős katona a repülőgépbe való beszállás előtt felesatolja magára az ejtőernyőt, mely csak akkor nyílhat ki, ha azt előbb a katona a hevederen alkalmazott zsinór elvágásával vagy kibontásával, ami egyszerű, gépies mozdulattal történik, kioldja.

Ha az ejtőernyős katona az ernyőt leugráskor azonnal kinyitja, a leszállás igen lassú lesz. Emiatt a légáramlat őt a leugrás helyétől messzire elsodorhatja, ezenkívül a lassú lebegés alatt a földről sokáig lehetne rá tüzelni és még a földreérés előtt megsebesülhet. Ezért a katona az ernyőt csak akkor nyitja ki, mikor szükség van rá, hogy a zuhanás nyugodt lebegéssé váljék és sértetlenül érje a földet. Így is olyan gyorsan éri a talajt, mintha 2 m. magasságból ugrana le és ha nem elég ügyes, könnyen zuzódásokat, csonttöréseket kaphat.

Az ernyőt ehhez elég a földtől 2—300 m. magasságból kinyitnia, addig azonban szabadeséssel kell

zuhannia, ami — különösen, ha a kiugrás nagy magasságból történik, — nagyon igénybe veszi a szervezetét, mert a szabadesés rohamosan gyorsul. Könnyen elvesztheti az öntudatát, vagy megszűnhet a szív-működése, stb.

Látjuk, hogy az ejtőernyős katonának 3 fő-kelléke van: kitűnő szervezet, alapos kiképzés és átlagon felüli vitézség.

Az ejtőernyősök rendszeren ezer méter körüli magasságból ugranak ki, ebből 6—700 m.-t zuhannak csukott ernyővel. Ez idő alatt összezsugorított testtel, lehajtott fejjel csak arra vigyáznak, hogy a zuhanás alatt ne pörögjenek (ezt csak gyakorlott ugrók tudják ellensúlyozni) és hogy eszméletüket el ne veszítsék, illetve még idejében nyissák ki az ernyőt. Az ernyő kinyílása után a katona függőleges testhelyzetbe kerül és képes a tájékozódásra, sőt némi-képpen az ejtőernyő kormányzására is. Földet érve a katona azonnal, egy mozdulattal lekapcsolja magáról az ernyőt, nehogy azzal a szél tovább vonszolja. Ekkor már csatárként készen áll a harcra.

II.

Az ejtőernyős csapat.

Az ejtőernyős csapatnak külön erre a célra alkalmas repülőgépei vannak. Egy gép átlag egy gyalogos rajt (12—14 főt) szállít. A parancsnok elrendeli a kiugrás helyét, magasságát, irányát, a megfelelő helyzetben azután vezényli a kiugrást. A katonák rendszerint közvetlenül egymásután ugranak ki

a gépből, mely tovább halad. Az ejtőernyők nem azonos pillanatban nyílnak ki, a szél tehát a katonákat kissé szétszórja. A földetéréskor mindig rendezetlen a kötelék, első teendő tehát a parancsnokkal való érintkezés megkeresése, a hozzávaló tömörülés olyan harcalakzatban, melyben a raj azonnal készen áll az önvédelemre. Feltehető ugyanis, hogy a földről már a kiugrást, főleg az ejtőernyőket megfigyelhették és ha a fegyveres erő bármelyik kis része a közelben van, ez megkezdheti a harcot ellenük.

A kiugrástól számítva a földetérésig átlagban 5—10 perc telik el; ugyanennyit lehet számítani a földön való kötelékrendezésre. Nem valószínű ugyan, de lehetséges, hogy ez idő alatt véletlenül a közelben tartózkodó fegyveresek támadásra indulnak.

Az ejtőernyős csapatok ereje mindig a *feladattól* függ. Ilyen feladatok lehetnek:

1. *Egyes* kémek, agitátorok, gyujtogatók, kútmérgezők, összekötőközégek lehelyezése. Ilyenkor csak 1—2 embert dobnak le, rendszerint lakott területektől távol. Ezek polgári ruhában lesznek (mely alatt esetleg egyenruha van) és nyelvünket vagy a nemzetiségek nyelvét kifogástalanul beszélnek, a viszonyokkal ismerősek. Felismerésük épp oly nehéz, mint a kémeké, különösen, ha valamely nemzetiséghez tartozóknak adják ki magukat és főleg, ha mindjárt érintkezést találnak a már itt működő ellenséges kémrendszerrel.

2. Romboló *osztatok* ledobásával az ellenség arra törekszik, hogy fontos műtárgyak (hidak, alagutak, rádióállomások, vasúti berendezések, lőszer-raktárak, élelmiszerkészletek, távbészélő vonalak és központok, zsilipek, stb., stb.) rombolásával a mi

haderőnk működését megbénítsák. Ezek rendszerint utász kiképzésű katonák és velük együtt dobják le a szükséges robbantóanyagot, műszereket is. Ugyanígy működnek olyan ellenséges osztagok is, melyek feladata a lábönálló, vagy már begyűjtött termés elpusztítása, mérgezése, felgyújtása. A romboló osztagok elvesztésével a feladat végrehajtása után az ellenséges vezetők már előre számolnak, mert azok előbb-utóbb kézre kerülnek, elpusztulnak, bár igyekezni fognak polgári ruhában, kémrendszerük segítségével megbújni a lakosság közt mindaddig, míg valami módon visszazökhetnek.

3. Harcászati céllal már *nagyobb erőket* dobnak le, rendszerint küzdőink vonala mögött, olyan távolságra, hogy saját csapataink a leszállást ne zavarhassák meg, de elég közel legyenek, hogy mielőbb hátbatámadva a saját küzdőinket, ezeket az előlről támadó ellenséges földi erőkkel együtt két tűz közé fogják. Ezt az eljárást *függőleges átkarolásnak* nevezik. Ilyen céllal már szakaszokat, századokat, zászlóaljokat dobhatnak le, részükre nehéz fegyvereket, lőszert, élelmet, üzemanyagot, egészségügyi anyagot is ledobnak olyan ládákban, melyek rugózással vannak ellátva a földetérés ütődése ellen. A harcászati feladatú ejtőernyős csapatok csak a működő haderő csapatait és területét érintik, az ellenük való védekezést tehát itt nem fogjuk tovább tárgyalni.

4. Hadászati céllal ledobott nagyobb erőkkel is számolni lehet. Ilyenkor a csapatokat messze hátul, esetleg a háttérben dobják le. Ezek nem avatkoznak azonnal a földi erők harcába, hanem első feladatuk, a további ledobott erők számára minél

nagyobb területet biztosítani, ezt a később ledobottakkal állandóan tovább bővíteni. Ezt a területet — hasonlóan a folyókon való erőszakos átkeléshez — *hídfőnek* nevezik. Ugyanis az ellenség nem elégszik meg ejtőernyős csapatok ledobásával (ezeknek csak az elővéd szerepét kell betölteniök), hanem ha már a hídfő biztosítva van, légiúton szállított gyalogsággal, könnyű tüzérséggel, könnyű harckocsikkal, műszaki csapatokkal szaporítja a lehelyezett erőket, miáltal egész seregtesteket is képes a földre helyezni. Ehhez természetesen szükséges, hogy a hídfőn belül alkalmas repülőtér is legyen, tehát ilyen műveletet csak ott fog kezdeni, ahol a közelben repülőtér is van. Magán a repülőtéren nem lenne célszerű az ejtőernyős ledobást végrehajtani, mert ott könnyű azt megakadályozni. Ha tehát ejtőernyős csapatok valamely repülőtér közelében jelennek meg, feltehető, hogy első és legfontosabb feladatuk lesz a repülőtér megtámadása és birtokbavétele. Repülőterek és repülőtérül alkalmas területek környékén tehát az elhárítási rendszabályoknak is gondosabbaknak kell lenniök, számolva azzal, hogy az ellenség ott nagyobb erőknek légi úton való lehelyezését is ki fogja erőszakolni.

Tudnunk kell még, hogy ejtőernyős ledobás nemcsak egy ponton történhet, hanem egyidejűleg több, egymáshoz elég közeli ponton is igyekeznek hídfőket alkotni, hogy ezek a ledobott csoportok egymással az összeköttetést és összműködést felvéve, egyszerre nagyobb erővel induljanak feladatuk végrehajtására.

III.

Ejtőernyős elhárítás.

Ismerve az ejtőernyős csapatok felszerelését, szervezetét és alkalmazási lehetőségeit, most már tisztán látjuk az ellenük való védekezés módját is, amit röviden *elhárításnak* nevezünk.

Látjuk, hogy az ejtőernyős csapatok válogatott emberekből állnak és hogy az általuk elérhető eredmények nagyok lehetnek, csatákat, ütközeteket dönthetnek el, béníthatják a saját hadműveleteinket és a hátszág erkölcsi ellenállóerejét.

Másrészt azonban azt is láthatjuk, hogy az ejtőernyős csapatoknak sok nehézséggel kell megküzdniök, hiszen magukra hagyatva kell harcolniok, tudva, hogy saját erőik részéről támogatást csak egy bizonyos idő után kaphatnak. Ez az idő pedig számukra válságos.

E szempontokat úgy összegezhetjük, hogy — bár nem szabad az ejtőernyős erők működését lekicsinyelnünk és minden elhárítási rendszabályt gondosan meg kell tenni, — hiba lenne a túlértékelésük, a megijedés is; *higgadt, de gyors és határozott cselekvéssel az elhárítás biztos sikerre vezet.*

Az elhárításnak 2 főcélja lehet. Az egyik, hogy már az első ledobott erőket leküzdve, a további erők ledobását megakadályozzuk, a másik, hogy engedjük szándékosan lefolyni a ledobást, hogy azután tervszerű, túlerejű támadással az egész ellenséges erőt leküzdjük. Ez az utóbbi megoldás hatásosabb, mert az ellenségnek ilyen különleges, tehát nehezen pótolható csapatait végképen harcon kívül helyezni nagyobb

nyereség, mint alkalmat adni arra, hogy az egyik helyen elriasztott csapatot másutt dobja le.

A katonai vezetés fogja mérlegelni, hogy adott esetben ez utóbbi megoldást választja-e, de minthogy ez igen kockázatos vállalkozás, szabályként azt tekintjük, hogy minden ejtőernyős leszállást már csirájában kell megakadályozni, vagyis már akkor kell elhárító rendszabályokat tennünk, mikor az első ejtőernyős ledobást vagy annak csak előjelét állapítottuk meg. Nem tudjuk ugyanis, hogy egyáltalán szándékozik-e az ellenség nagyobb erőket ledobni, vagy csak egyes emberek, kis osztagok ledobása volt-e a célja.

Az ejtőernyős alkalmazás módszeréből következik, hogy az elhárítás első feladata a ledobás észrevévése, vagyis evégből a *figyelőrendszer megszervezése*.

A megfigyelés még nem befolyásolja az ellenséget szándékában, tehát ezt tudomásul kell vennie annak a szervezetnek, mely képes a harcot is felvenni a ledobott ellenséggel, tehát csakis fegyveres szervezetnek. Hogy ezek az ejtőernyősökről idejében értesüljenek, a megfigyelést *gyorsan kell jelenteni*.

A jelentés alapján már *harctevékenységnek* kell kezdődnie. Ennek célja aszerint változik, mekkora a ledobott erő és mekkora erőt tudunk azzal szembeállítani. Ez pedig az időpontok szerint változik. Hogy már kezdetben minél nagyobb erőt vethessünk harcba, nem elégedhetünk meg csupán a honvéd csapatokkal, hanem minden rendelkezésre álló lőfegyvert össze kell fognunk, meg kell szerveznünk. Ehhez az arra hivatott honvédség ért a legjobban, a harc vezetését tehát annak kell átvennie. Evégből az ország minden, elhárítási tevékenységre alkalmas szervezete ilyen eset-

ben a honvédségnek van alárendelve, annak parancsait teljesíteni köteles. *Ezt egységes vezetésnek hívjuk.*

Az ejtőernyős elhárítás részletes teendői a következők:

1. A figyelő-szolgálat.

Az ejtőernyős elhárítás nemcsak katonai, hanem általános nemzeti, honvédelmi érdek, abban tehát minden magyar állampolgár, nemre, korra, foglalkozásra való tekintet nélkül részt venni tartozik a saját lehetőségei szerint. A figyelő szolgálatot mindenki el tudja látni, aki nem vak, siketnéma, elmebeteg.

Általános szabály tehát, hogy *bárki, aki ejtőernyősököt látott, azt a lehető leggyorsabb módon jelenteni tartozik.*

Fokozottabban áll ez azokra, akiknek foglalkozásuk alapján nagyobb valószínűségük van a megfigyelésre, pl. akik szabad területen tartózkodnak. Ugyanis az ejtőernyősök kerülnek a városok közelségét, mert városokban rendszerint van katonaság, mely idejében megzavarhatja a ledobás folytatását. A megfigyelésre alkalmas foglalkozásuk pl.: mezőőrök, pásztorok, a földjeiken dolgozó földművesek, erdőőrök, útkaparók, vasúti őrök, portyázó csendőrök, gátőrök, hegyőrök, zsilipőrök, természetjárók, stb. stb.

Ezek közül azonban soknak a jelentése elkésne, mert nem rendelkeznek távbeszélővel vagy gyors járművel. Ez azonban nem menti fel őket az alól, hogy *minden erejük megfeszítésével, a leggyorsabban tegyék meg a jelentésüket.* Ha másképp nem, futással kell törekedniük erre, de számíthatnak arra is, hogy útközben találjanak valami járművet, melyet igénybe vehetnek.

Az ejtőernyős elhárítás fontossága mindenkit feljogosít arra, hogy a jelentés gyors továbbítására, ha kell erőszakkal is, minden eszközt igénybe vegyen. Jogosult pl. útközben talált kocsiból — ha tud lovagolni — a lovat kifogni, vagy a kocsira felkapaszkodva, azt a leggyorsabb jármódra kényszeríteni, gépkocsit, motorkerékpárt megállítani, ha kell visszafordíttatni. Akinek kocsija, lova, kerékpárja van, természetesen ezzel továbbítja a jelentést.

Nem helyes a megfigyelés továbbításával más valakit megbízni, hanem azt — ha csak lehetséges — személyesen adjuk át. A továbbító ugyanis eltorzítja, még jóhiszeműleg is megnagyítja a jelentést, nem tud pontos részleteket mondani és ki vagyunk téve hamis, vagy tudatlanságból eredő rémhíreknek, vaklármának, ha nem tudjuk megállapítani a megfigyelő személyét.

Még fontosabb azoknak a szerepe, akiknek módjukban áll a megfigyeléssel egyidejűleg jelentésüket is megtenni, tehát a távbeszélővel rendelkezőké. Ilyenek elsősorban a légvédelmi figyelő őrsök, a vasúti őrszemélyzet (pályaőrök), a katonai, csendőrségi őrségek, őrsök, melyek egyéb szolgálatuk ellátása mellett a figyelésre kötelezve vannak. Ahol pedig ejtőernyős leszállással számolni kell, de a megfigyelésre és jelentésre alkalmas szervezet nincs, ott a honvédség külön erre a célra őrségeket állít fel.

2. Hogyan figyeljünk?

Nem elégedhetünk meg olyan figyelőszolgálattal, mely csak akkor működik, ha már véletlenül észrevette az ejtőernyős leszállást. Ott kell kezdenünk,

hogy *minden repülőgép gyanus*. Magát a repülőgépet zajáról észrevehetjük, de hogy az saját, illetve baráti gép-e, vagy ellenséges, szabad szemmel csak közelről tudjuk megállapítani. Abból azonban, hogy egy repülőgépből apró fekete pontok potyognak ki, még inkább, ha ernyők bomlanak ki, megállapíthatjuk, hogy ellenséges ledobásról van szó. Hogy ezt is észrevehessük, szükséges, hogy *minden repülőgépet éles szemmel kövessünk, míg csak láthatjuk* és figyeljük meg, nem dob-e le valamit. Ha kétségesnek érezzük a megfigyelést, ezt is be kell jelenteni, de hangsúlyozva, hogy nem láttuk tisztán, stb.

Különösen fontos a figyelés a kora hajnali és alkonyati órákban, mert ez az időpont a legalkalmasabb az ejtőernyős ledobásra.

3. Hogyan jelentsünk?

Hogy a jelentések gyorsan eljussanak a rendeltési helyre, evégből mielőbb egy távbeszélő állomáshoz kell jutnunk. A m. kir. Posta elrendelte, hogy ejtőernyősökről szóló jelentéseket minden más beszélgetés szétkapcsolásával, *soronkívül és díjmentesen* kell lehetővé tenni.

A távbeszélő állomást minden tulajdonos, előfizető díjmentesen tartozik rendelkezésre bocsátani. Ha azonban késedelmet nem okoz, legcélszerűbb valamely hatósági, hivatalos állomásról beszélni, pl. postahivatalból, csendőrrőrsről, községházáról, vasúti őrházból, állomásról.

Ha olyan állomásról beszélünk, melyen bemondás útján kell kérni a hívott felet, akkor így kezdjük a beszélgetést:

„Ejtőernyős beszélgetés! — Kérem a Lekence-i csendőrörsöt.“

Mikor ez jelentkezett, így folytatjuk:

„Itt Kiss János Vermes-i mezőőr beszél. Vermes-től délre 5 km-re egy repülőgépből kb. 10 ejtőernyős ugrott ki 10 perccel ezelőtt. Az erdőszegélyen érhetek földet, többet nem láttam. Vége!“

A jelentésnek tehát az „*ejtőernyős beszélgetés*“ bejelentéssel kell kezdődnie, mert különben nem kapunk gyors kapcsolást. Azután be kell mondanunk a nevünket, foglalkozásunkat, lakhelyünket, címünket, hogy ezzel vállaljuk a felelősséget a jelentésért. Ellenkező esetben előfordulhat (mint a németeknél elő is fordult), hogy rosszindulatu emberek, kémek, zsidók, hamis riasztást, vaklarmát csinálnak. — Azután be kell mondanunk pontosan, mikor, hol és mit láttunk. Nem szabad tulozni, de mindent jelentsünk, amit tényleg láttunk. A bőbeszédűséget kerülni kell, mert ez késlelteti az intézkedéseket.

A jelentés megtétele után ismételjük azt meg ugyanarról az állomásról mindazok számára, akiket ez érdekel. (Lásd a 4. pontot.)

A jelentések megtétele után menjünk vissza az észlelt helyre és tovább figyeljünk, hogy a kivonuló karhatalmat a helyszínen is tudjuk tájékoztatni.

Aki nem ért a távbeszélő kezeléséhez, az kérje fel a kapcsolásra az állomás tulajdonosát, bérlőjét, vagy egy hozzáértőt.

Ha tárcsás távbeszélő-készülekről tesszük a bejelentést és a hívott fél mással beszélne, hívjuk azonnal a központot és ejtőernyős beszélgetésre való hivatkozással kérjük a szétkapcsolást.

Vannak postahivatalok, vasúti megállóhelyek, őrházak, melyeknek távbeszélő állomásuk nincs, csak távíró állomásuk. Ilyen helyeken a jelentést a postahivatalnoknak, illetve a vasúti közegnek szóbelileg kell bemondani, aki azt épúgy soronkívül köteles távírón továbbítani, mint az „ejtőernyős beszélgetés” jelszavas távbeszélő jelentést.

4. Kinek jelentsünk?

Községekben legcélszerűbb *elsősorban a legközelebbi csendőrőrsöt* értesíteni, mert az nemcsak azonnal továbbítani tudja a jelentést a legközelebbi katonai parancsnokságnak, hanem mindjárt ki is vonulhat fegyveres erővel, hogy az ellenséggel szembeszálljon.

Ha a legközelebbi községben nincs csendőrőrs, de van katonai alakulat, akkor ennek jelentünk, de ha ilyen sincs, csak pénzügyőrség, vagy lövészek vannak, akkor elsősorban ezeket kell értesíteni. Mindig a leggyorsabb módot válasszuk. Az első jelentés megtétele után maga a megfigyelő köteles jelentését megismételni a szomszédos községek, csendőrőrsök, katonai alakulatok és parancsnokok számára, nehogy ezzel a csendőrség kivonulását hátráltassuk. Célszerű a csendőrőrsöket megkérdezni, hogy kiket kell értesíteni. Ilyenkor azonban mondjuk be azt is, hogy eddig kiknek tettünk jelentést és még ezután kiknek fogunk jelenteni.

Városok közelében, ahol katonaság van, bármelyik őrségre, laktanyába, parancsnoksághoz, rendőrséghez, csendőrséghez, pénzügyőrséghez bemehetünk szóbeli jelentéstételre, vagy bármelyiket felhívhatjuk távbeszélőn. Legjobb azonban, mindjárt *a honvéd*

állomásparancsnoksághoz fordulni. Minden járási székhelyen van katonai parancsnokság, jelentésünkkel tehát, ha az van legközelebb, oda forduljunk.

Ha pedig valaki nem tudná, hol van a legközelebbi katonai parancsnokság vagy csendőrőrs, menjen egyenesen a községházára és ott kérjen tanácsot.

Vannak községek, melyekben nincs és környékükön sincs távbeszélő állomás. Ilyenkor bármely gyors járművet azonnal le lehet foglalni, hogy azon továbbítsuk a jelentést. A járművet tulajdonosa, vagy vezetője a honvédelmi törvény alapján *köteles* rendelkezésre bocsátani.

5. Fontos tudnivaló!

Aki a gondos megfigyelést és annak minden áron való önfeláldozó bejelentését bármi okból elmulasztja, azt úgy kell tekinteni, mint aki az ellenséggel összejátsszik, tehát hazaáruló.

6. Az ejtőernyősök leküzdése.

Az ejtőernyősök elleni harc felvételére csak fegyveres szervezetek vannak hivatva. Kisebb ledobott erőket, egyes embereket már kisebb saját erők is le tudnak küzdeni, komolyabb erők leküzdésére a honvédség hivatott.

Egyes fegyveres emberek, pl. erdőőrök, vadászok messzehordó golyóspuskával, csak akkor vehelik fel a harcot, ha a ledobás a közelükben, szemük láttára megy végbe. Mint előbb láttuk, az ejtőernyős katona először szabadon zuhan, ilyenkor nem igen lehet el-

találni, de később, mikor ernyője kinyílt, lassan lebeg lefelé. Ilyenkor már le lehet lőni; jó lövész tehát, ha alkalma van rá, — és kétséget kizáróan felismerte, hogy *ellenséges* gépből ugrott ki az ejtőernyős — tüzeljen, de ilyenkor is *fontosabb a jelentés gyors megtétele*, mint az egyéni kísérletezés, kivéve, ha csak egy-két embert dobott le a repülőgép és tovább repült. Ezeket le kell lőni, vagy el kell fogni.

Katonai, csendőr, pénzügyőr járőrök, ha állomáshelyükön kívül, közvetlenül figyelik meg a ledobást, egy embert küldjenek el a jelentéssel, a többi vegye fel a harcot.

Katonai őrségek, csendőrőrsök a jelentés megtétele mellett teljes erejükkel szálljanak szembe a ledobott ellenséggel. Ilyenkor minden egyéb feladat a háttérbe szorul, kivéve, ha az ellenség éppen az őrségre bizott műtárgyat, raktárt fenyegeti. Ez esetben ennek a védelme fontos, tehát az őrség közeléből eltávolozni tilos, hanem arra kell törekedni, hogy az ellenséget minél távolabb tartsuk mindaddig, míg azt más csapatunk megtámadja.

Csendőrőrs csak egy embert hagyjon vissza a távbeszélőnél, de még célszerűbb, ha ehelyett az őrszobán a lakosság közül egy-két ügyes, megbízható embert hagy összeköttetés céljából.

Aki a harcot az ellenséggel elsőként felveszi, minden lehető eszközzel vonjon magához saját megerősítésére minden közelben található más fegyveres embert és szervezetet, pld. erdőőröket, fegyveres csőzőket, pénzügyőröket, vadászokat, fegyveres vasutasokat. Ezek fölött a parancsnokságot mindaddig, míg honvéd alakulat beérkezik, a legidősebb csendőr vegye át és ő irányítsa a harcot.

Vonjunk magunkhoz fegyvernélküli, de katonailag kiképzett, megbízható, ügyes embereket is. Ezeket összekötő és hírvívő (küldőnc) szolgálaton kívül cserkészmódra is alkalmazhatjuk, pl. az ellenség megközelítésére és rejtett megfigyelésére olyan irányokból, ahová fegyveres erőt nem tudunk küldeni. Ezeket az embereket 3—4 főnyi járőrökbe osszuk be azzal a kioktatással, hogy az észrevevés és lelövetés veszélyének nem szabad kitenniök magukat. Határozott feladat hiányában tartsuk őket távol a harctól. Saját elesett fegyvereseink pótlására azok fegyvereivel beállíthatjuk őket.

Minthogy a ledobott ellenséges kötelék első ténykedése lesz, hogy önmagát minden irányban biztosítsa, evégből a ledobott területet környező magaslatokat igyekszik körben megszállni. Az ellenséges ejtőernyősökre támadók törekvése tehát az legyen, hogy ezeket a magaslatokat még az ellenség előtt vegyék birtokukba, illetve — ha ezzel elkéstek, — arról az ellenséget dobják le. Ez egyelőre nem történhet meg mindenütt egyszerre, tehát meg kell elégednünk a legfontosabb pontok elfoglalásával, ahonnan tüzünkkel az ellenséget legjobban veszélyeztethetjük. Hogy ezt elérhessük, a legcélszerűbb harceljárás az lesz, hogy *az ellenséget először tág és laza gyűrűvel körül vesszük*, erőnk zömével pedig a kiválasztott ponton és irányban erőteljesen megtámadjuk. Ha ezt a pontot birtokba vettük, megtervezzük és megindítjuk a következő fontos pont elleni támadást.

Ha az ellenség már kezdetben túlerőben van és már kötelékeit is rendezte, úgy ne lépünk fel támadólagosan, hanem halogató harccal késleltessük őt szándékában, takarékoskodva a saját erőnkkel. Ilyenkor

az a főcél, hogy időt nyerjünk mindaddig, míg nagyobb erőink beérkeznek és ezek számára pontosan jelenteni tudjuk az ellenség helyzetét, erejét, előnyomulási irányát, valószínű szándékát, stb. (Felderítés!)

Kisebb ellenséges erőket igyekezzünk elfogni!

Ha úgy látjuk, hogy az ellenség célja valamely fontos műtárgy, raktár, vasútvonal, stb. elérése és rombolása, akkor *vele a végsőkig menő, önfeláldozó harcot akkor is fel kell venni, ha az túlerőben lenne!* Ennek az ellenállásnak az legyen a célja, hogy az ellenséget tervének végrehajtásában az utolsó emberünk feláldozásával is minél tovább késleltessük.

A harcot a sötétség beállta után sem szabad félszakítani, az ellenségen tapadni kell és az érintkezést vele minden irányból fenn kell tartani, ha az csupán megfigyelésből áll is.

Annak elhatározásánál, hogy a ledobott ellenséggel szemben támadólagosan vagy védőlegesen lépünk-e fel, tartsuk szem előtt, hogy az épp most ledobott ellenség, míg kötelékei rendezve nincsenek, gyengeségi pillanatban van, tehát vele szemben *a merész, sőt vakmerő fellépés is indokolt.*

Amint a ledobott ellenséggel a harcérntkezést felvettük és a helyzetről, erejéről némileg tájékozódunk, azonnal küldjük *jelentést* a legközelebbi katonai parancsnoksághoz, lehetőleg honvéd állomásparancsnoksághoz. A jelentés rövid legyen. Irjuk le egy darab papírra és hírvívővel küldjük a legközelebbi távbeszélő állomásra leadás végett. Úgy ez, mint minden más, az ejtőernyősökkel kapcsolatos távbeszélő használat esetében is alkalmazzuk az „ejtőernyős beszélgetés” figyelmeztetőt, hogy soronkívüli kapcsolást kapjunk.

7. A honvédség működése az elhárításban.

Mint említettük, nagyobb ledobott ellenséges kötelékek leküzdése a honvéd alakulatok feladata, és pedig a ledobás helyéhez legközelebb elhelyezett csapatoké. Ezek az ejtőernyős támadásról a továbbított jelentésekből értesülnek, elrendelik az „ejtőernyős riadót“, igénybe vesznek minden előtalálható gyors szállítóeszközt, megerősítik magukat csendőr, rendőr, pénzügyőr, lövészkötelékekkel és a helyszínre érkezve, átveszik az elhárítás harcának vezetését. Az eddig harcban állott erők fölött átveszik a parancsnokságot, a helyi csendőr, rendőr, pénzügyőr és lövészegységeket — ha csak lehetséges — felváltják és elbocsátják.

8. Az ejtőernyős riadó.

Hogy minden város, község a közelében leszállt ejtőernyősöket azonnal meg tudja támadni, köteles a helyben található összes fegyveres alakulatokat és embereket megszervezni. A szervezést, ahol honvéd helyőrség van, ez végzi, ahol csendőrség, ott a csendőrőrs parancsnoka, ahol hivatásos fegyveres testület nincs, ott a község előljárósága tartozik a szervezéssel megbízni egy arra legalkalmasabb fegyveres embert, pld. lövészparancsnokot, erdőőrt.

Honvéd helyőrségekben a szervezést a honvéd állomásparancsnokság, a járásoknak a helyőrségeken kívüli területén egységesen a járási levante-parancsnok irányítja.

Az így megszervezett embereket ki kell oktatni az ejtőernyősök elhárításáról, teendőikről és magatartásukról „ejtőernyős riadó“ esetén.

Oly városokban, ahol a légi riadót szirénával jelzik, az ejtőernyős riadót csak távbeszélővel, küldőnőkkel, továbbmondással, megbeszélő látjellel, vagy más célravezető eszközzel kell kihirdetni. Ilyen helyeken a harangok félreverése tilos, mert félreérthető.

Ahol a légi riadót a harangok félreverésével rendelik el, ott ez egyúttal ejtőernyős riadót is jelent. Az ejtőernyős elhárításra kijelölteknek tudniuk kell, hogy ilyenkor a parancsnok által megjelölt riadóhelyre kell futniok, hogy átvegyék a fegyvereket, lőszeret, utasításokat. Ha a harangok félreverése csak légiriadó miatt történt, de ejtőernyősök nem voltak jelentve, a parancsnok az embereket elbocsátja.

Ha pedig légvédelmi riadó nem volt, de ejtőernyősöket jelentettek, az ejtőernyős elhárító parancsnok félreveri a harangokat, illetve a légvédelmi riadó más, helyben elrendelt jelét adatja, egyben a közület légoltalmi parancsnokát is azonnal értesíti.

Az ejtőernyős riadó helyes végrehajtásának alapja az *alapos kioktatás*. Ezért a parancsnok felelős.

9. Felszerelés, ellátás.

a) Mindenki, aki az elhárításban fegyverrel vesz részt, vigye magával összes, a fegyver számára rendszerezett *lőszerét*. Harcban a lőszerrel takarékoskodni kell, mert a honvéd csapatok beérkeztéig utánpótlásra nincs kilátás. Ijedt, ideges lövöldözést meg kell akadályozni.

b) Ha a harc időtartama miatt szükségessé válik az *étkezés*, úgy az említett, fegyvertelenül kivonult polgári személyeket kell felhasználni élelmicikkeknek

a községből, városból való kiszállítására. Meg kell elégedni azzal, ha pl. kenyeret és vizet tudunk szerezni, hiszen a honvéd csapatokkal való felváltásnak rövidesen be kell érkeznie. — Az élelmet célszerű a községi előljáróság útján összegyűjteni. Egy étkezésre fejenként 20—30 dgr. kenyeret és $\frac{1}{2}$ liter vizet vegyünk alapul. Az élelmet nappal harcban álló csapatoknak ritkán lehet kiosztani, csak a sötétség beállta után. — Az igazoltan kiadott élelem árának megtérítését a községi előljáróság a honvédségtől kérheti.

c) A községi előljáróság gondoskodik arról is, hogy a közelében harcolókhöz mielőbb orvos menjen ki a szükséges segédszeméllyel és kötszerekkel. Az orvos megérkeztéig is ki kell küldeni az esetleg rendelkezésre álló, elsősegély nyújtásában jártas személyeket és mentőszekrényt.

d) Az elhárítás harcában résztvevő polgári személyek a honvédségtől az igénybevétel tartamára a Honvédelmi Törvényben előírt illetményeket fogják kapni. A jelentéstétel szolgálatáért semmiféle térítés nem jár. Ha azonban a jelentésttevő különösen önfeláldozó magatartást tanúsított, méltányos jutalomra számíthat.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729071

DR

